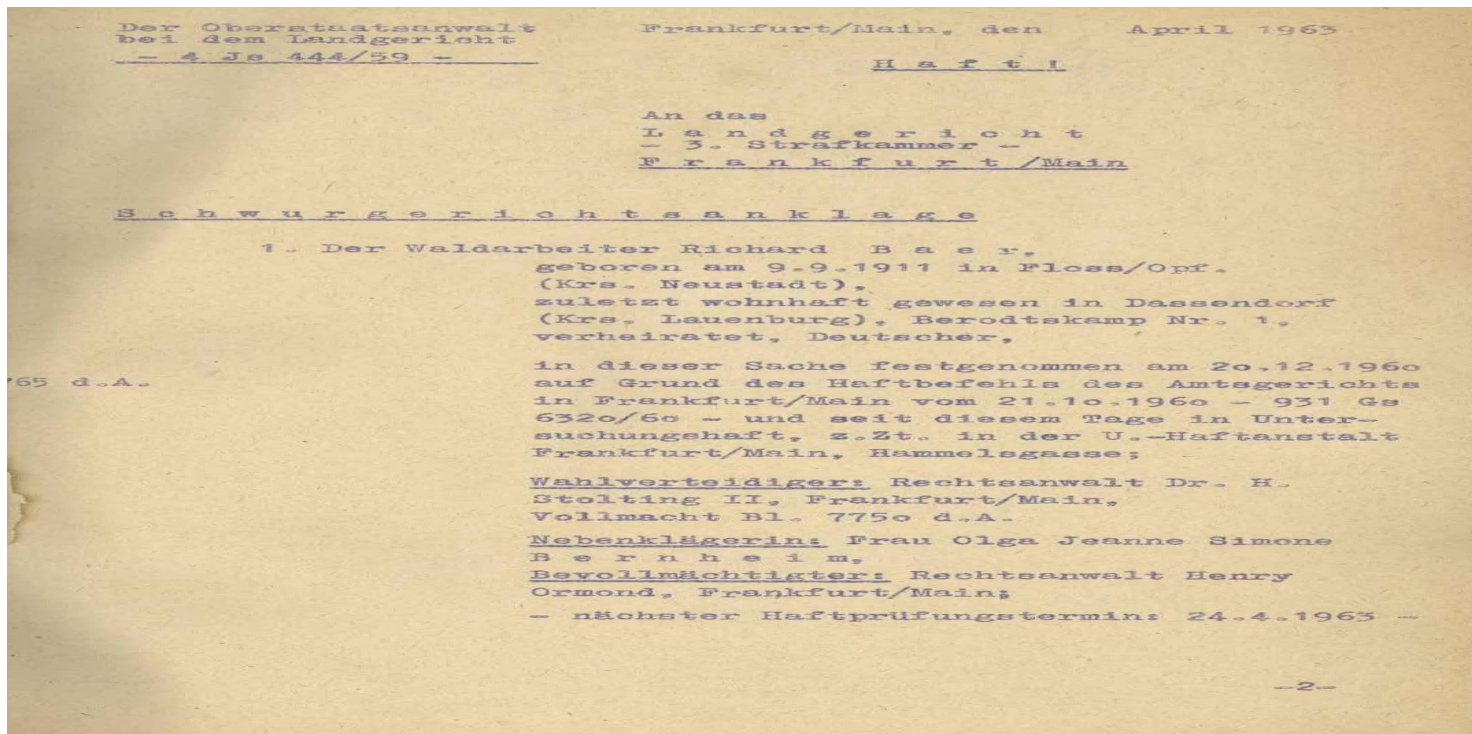

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/zbrodnie-niemieckie/125801,Richard-Baer-Ostatni-komendant-fabryki-smierci.html>

Akt oskarżenia przeciwko Richardowi Baerowi i innym (pierwsza strona), kwiecień 1963 r. (z zasobu IPN)

ARTYKUŁ

Richard Baer. Ostatni komendant fabryki śmierci

OKRES HISTORYCZNY

(1939-1945) II wojna światowa (1956-1970) Od Października do Grudnia

Autor: WOJCIECH KUJAWA 17.06.2026

17 czerwca 1963 r. we Frankfurcie na Menem zmarł Richard Baer, niemiecki zbrodniarz wojenny, ostatni komendant KL Auschwitz, unikając tym samym

ziemskiej sprawiedliwości.

Richard Baer urodził się 9 września 1911 r. we Floss w Górnym Palatynacie. Z zawodu był cukiernikiem.

Kariera aparaczyka

Na początku lat trzydziestych, kiedy w Niemczech szalała recesja, stracił pracę, po czym wstąpił do NSDAP. W lipcu 1932 r. został członkiem SS. Rok później rozpoczął służbę w oddziale wartowniczym KL Dachau.

W 1939 r. przydzielono go do dywizji SS *Totenkopf*, z którą trafił na front. Odniesione podczas walk rany wykluczyły go z dalszej służby liniowej. Od lipca 1942 r. zajmował stanowisko adiutanta komendanta KL Neuengamme, a następnie adiutanta szefa Głównego Urzędu Gospodarki i Administracji SS Oswalda Pohla.

Urząd ten nadzorował przedsiębiorstwa należące do SS i odpowiadał m.in. za warunki panujące w obozach koncentracyjnych oraz niewolniczą pracę więźniów.

Był panem życia i śmierci...

W maju 1944 r. został mianowany komendantem KL Auschwitz, zastępując Arthura Liebehenschela, a od lipca tego roku był także komendantem miejscowego garnizonu SS.

„W Auschwitz Richard Baer był panem życia i śmierci – zwały facet w lśniącym czystością mundurze SS, który – jak zeznali świadkowie – wrzeszczał, wydając rozkazy w obozie. Komendant stał na rampie, gdy w 1944 r. przyjeżdżały pociągi z Żydami”

– pisał dziennikarz Klaus Wiegrefe w „Der Spiegel”¹.

Baer nadzorował likwidację i ewakuację obozu w Oświęcimiu. Następnie został komendantem KL Mittelbau-Dora.

Oficerowie SS w Auschwitz. Od

lewej: Richard Baer, Josef

Mengele, Rudolf Hoess, 1944 r.

(United States Holocaust

Memorial Museum)

O krok od sprawiedliwości

Po zakończeniu wojny mieszkał pod zmienionym nazwiskiem Karl Neumann w okolicach Hamburga i pracował jako robotnik leśny u Ottona von Bismarcka - wnuka kanclerza Rzeszy. Nie wiadomo jednak, czy wiedział on o przeszłości swojego pracownika, aczkolwiek sam również był członkiem NSDAP.

W grudniu 1960 r. prokurator generalny NRF Fritz Bauer ogłosił nagrodę za informację o byłym komendancie Auschwitz. Decydujące wskazówki na temat miejsca jego pobytu przekazał leśnik, jego dawny przełożony, który rozpoznał go na zdjęciach.

Richard Baer został aresztowany w grudniu 1960 r. Miał być sądzony w razem z innymi zbrodniarzami z KL Auschwitz. Nie doczekał jednak procesu. Zmarł w więzieniu.

**Akt oskarżenia przeciwko
Richardowi Baerowi i innym
(pierwsza strona), kwiecień 1963
r. (z zasobu IPN)**

Więcej interesujących materiałów na profilu **Archiwum IPN**

---

¹ Cyt. za: „Dziennik.pl”,

https://wiadomosci.dziennik.pl/historia/aktualnosci/artykuly/9498312,tak-unikal-sprawiedliwosci-ostatni-komendant-auschwitz-latami-ukrywa.html?fbclid=IwY2xjawSPiG1leHRuA2FibQIxMABicmlkETEzeU5lY2lraVZnZ0dKS0pnc3J0YwZhcHBfaWQQMjlyMDM5MTc4ODlwMDg5MgABHjtk-SXmv5cgTAVYU53tej0-s6YgohMbP9fZC5XA7yRdd2zenMHXj_WScRXg_aem_17ddgtRTruULydZJWe4T6A (dostęp 11 marca 2025 r.).

COFNIJ SIĘ